

OPONENTSKÝ POSUDOK

na súbor prác PhDr. Miriam Niklovej, PhD. v rámci habilitačného konania pod názvom
„Sociálny pedagóg ako pomáhajúca profesia – v teoretickej, legislatívnej a praktickej reflexii a jeho uplatnenie v praxi“

PhDr. M. Niklová, PhD. absolvovala doktorandské štúdium v odbore Pedagogika a jej dizertačná práca mala názov *Prevenencia drogových závislostí v školskom prostredí*. Od 15. februára 2008 pôsobí na Katedre pedagogiky Pedagogickej fakulty UMB ako odborná asistentka a má už potrebné skúsenosti z tejto práce. Habilitantka predložila k posúdeniu súbor prác pod názvom *„Sociálny pedagóg ako pomáhajúca profesia – v teoretickej, legislatívnej a praktickej reflexii a jeho uplatnenie v praxi“*, konkrétne jednu vysokoškolskú učebnicu, dva príspevky a dve kapitoly v monografiách.

Vysokoškolská učebnica **„Profesijné kompetencie a špecifiká pôsobenia sociálnych pedagógov v školách“** sa zaoberá aktuálnou problematikou. Sociálny pedagóg nachádza uplatnenie v základných a stredných školách, čo v Slovenskej republike umožňujú viaceré legislatívne normy. Habilitantka člení text na úvod, päť kapitol, záver, literatúru a funkčné prílohy. Tematické zameranie kapitol vcelku adekvátne odráža riešenu problematiku. Autorka charakterizuje súčasný stav teoretického rozpracovania problematiky, ďalej venuje pozornosť profesii sociálneho pedagóga v kontexte vývoja sociálnej pedagogiky, osobnosti sociálneho pedagóga a jeho kompetenciám. Pozitívne tiež hodnotím skutočnosť, že PhDr. M. Niklová, PhD. približuje vzdelávanie sociálnych pedagógov na Slovensku. Za ťažiskovú možno považovať kapitolu o pôsobení sociálnych pedagógov v škole. Autorka sa zaoberá legislatívnymi východiskami, pôsobením sociálnych pedagógov vo vybraných krajinách EÚ, okrem základných a stredných škôl nezabúda ani na špecifiká pôsobenia sociálnych pedagógov v materských školách, nezabúda ani na sociálno-výchovnú prácu sociálnych pedagógov v špeciálnych základných školách s osobitným zreteľom na rómske etnikum.

V príspevku **„Prevention of drug addiction at primary and secondary schools in the Slovak Republic“** analyzuje habilitantka možnosti realizovania prevencie v základných a stredných školách. Prezentuje tiež vybrané výsledky výskumu realizovaného u koordinátorov prevencie vo všetkých krajoch Slovenska.

Príspevok **„K niektorým otázkam vývoja sociálnej pedagogiky v Poľsku“** pojednáva nielen o historických aspektoch vývoja sociálnej pedagogiky v Poľsku, ale

poukazuje aj na možnosti uplatnenia absolventov v praxi. Príspevok PhDr. Niklová, PhD. spracovala aj na základe skúseností z mobility v Poľsku na univerzite v Opole.

V kapitole „**Súčasnú možnosti uplatnenia sociálnych pedagógov v praxi na Slovensku**“ približuje preventívny rozmer sociálnej pedagogiky z hľadiska jej predhistórie i histórie. Pozornosť ďalej venuje možnostiam uplatnenia sociálnych pedagógov v praxi z hľadiska vtedy platnej legislatívy (monografia vyšla v roku 2009).

„**Vývoj sociálno-výchovnej starostlivosti v Európe do 19. storočia**“ spracovala habilitantka v publikácii Dejiny sociálnej pedagogiky – vybrané problémy.

V posudzovaných dielach preukázala habilitantka svoju odbornú erudíciu. Pozitívne tiež hodnotím, že aktívne využíva originálne pramene najmä poľských autorov (prekladá z poľštiny na slušnej úrovni).

Otázky:

- V Poľsku a Nemecku má sociálna pedagogika dlhšiu tradíciu. Aké sú však legislatívne možnosti uplatnenia sociálnych pedagógov v Poľsku a v Nemecku v porovnaní so Slovenskou a Českou republikou?
- Juan Luis Vives je považovaný za zakladateľa modernej sociálno-výchovnej starostlivosti v Európe. V diele „Dejiny sociálnej pedagogiky – vybrané problémy“ v kapitole „Vývoj sociálno-výchovnej starostlivosti v Európe do 19. storočia“ je mu však venovaná iba okrajová pozornosť. V čom vidí habilitantka jeho prínos a inšpiráciu pre súčasnú sociálnu pedagogiku i sociálnu politiku?

Záver: Predložený súbor prác spĺňa požadované kritériá. Po preštudovaní scientometrických kritérií na habilitácie docentov schválených Vedeckou radou UMB konštatujem, že habilitantka spĺňa požadované kritériá a niektoré dokonca prekračuje (napr. v počte domácich i zahraničných citácií a i.). Na základe komplexného zhodnotenia habilitačnej práce i doterajšej pedagogickej, vedecko-výskumnej a publikačnej činnosti konštatujem, že habilitantka **spĺňa požadované kritériá** na udelenie vedecko-pedagogickej hodnosti „docent“ vo vednom odbore 1.1.4 Pedagogika. Po úspešnom habilitačnom pokračovaní

odporúčam

PhDr. Miriam Niklovú, PhD. **vymenovať za docentku.**

25. októbra 2013

doc. PhDr. Ingrid Emmerová, PhD.

oponentka